

KANTOOR ROTTERDAM
OUDEHOOFDPLEIN 4 – 3011TM

T +31 (0)10 269 99 09
F +31 (0)10 269 99 00
E JANSSEN@CLEERDIN-HAMER.NL

Rechtbank Amsterdam
T.a.v. Rechter-Commissaris
mevr. mr.
Postbus 84500
1080 BN AMSTERDAM

INZAKE : Holleeder / OM
ONS KENMERK : 360318 SJ/ js
BETREFT : 13/730084-14, 13/731070-15,
13/731088-15

Rotterdam, 28 april 2017

Edelachtbare vrouwe,

Zoals inmiddels meermalen besproken doe ik u bijgaand toekomen de eerste ronde van de onderzoekswensen van de verdediging in de zaak van de heer Holleeder. Ik neem een wat langere aanloop naar de hieronder te formuleren verzoeken om de stand van zaken in dat onderzoek tegen de heer Holleeder alsmede de hierna gemaakte keuzes waar het de omvang en insteek van deze onderzoekswensen betreft toe te lichten.

Inleiding: verdenking en het onderzoek Passage

De heer Holleeder is in december 2014 aangehouden op verdenking van betrokkenheid bij de moorden op Thomas van der Bijl op 20 april 2006 (onderzoek Perugia) en Kees Houtman op 2 november 2005 (onderzoek Agenda). Hij is op die verdenking in voorlopige hechtenis genomen. De rechtbank Amsterdam heeft daar op vordering van het Openbaar Ministerie op 16 september 2015 een bevel gevangenneming ten aanzien van betrokkenheid bij de moorden op Willem Endstra op 17 mei 2004 (onderzoek Enclave) en Cor van Hout en Robert ter Haak op 24 januari 2003 (onderzoek Viool) aan toegevoegd. Op 14 december 2015 is de gevangenneming bevolen voor betrokkenheid bij de moord op Mieremet op 2 november 2005 (onderzoek Boeddha) alsmede de eerdere poging tot moord op Mieremet op 26 februari 2002 (onderzoek Fazant).

Er is aldus sprake van de verdenking van betrokkenheid bij een groot aantal geruchtmakende liquidaties die zich in de loop der jaren in de (Amsterdamse) onderwereld hebben voorgedaan. Niet alleen is er daarmee tevens sprake van meerdere zeer omvangrijke onderzoeksdossiers, als gevolg van diverse vervolgingen die al gelopen hebben of nog lopen is er tevens het nodige aan procesdossiers beschikbaar. In het bijzonder noem ik het onderzoek Passage, waar de zaken Agenda en Perugia al uitgebreid onderwerp van onderzoek zijn geweest en waarin het onderzoek Viool ondanks dat er geen verdachte in Passage in die zaak werd vervolgd over de band van de betrouwbaarheid van de tweede kroongetuige Fred Ros ook al aan een behoorlijk diepgravend onderzoek is onderworpen, met name in de appélfase bij het gerechtshof. Daarnaast is er een nog niet onherroepelijk vonnis van deze rechtbank in de zaak Enclave, maar dat ziet vooral op de vermeende uitvoerders in die zaak en in veel mindere mate op de vermeende opdrachtgever of opdrachtgevers.

In dat onderzoek Passage zijn als bekend wel verdachten op het (veronderstelde) niveau van opdrachtgever vervolgd, te weten in eerste instantie Ali Akgun (inmiddels overleden) en in het bijzonder Dino Soerel. De bewijsvoering van de zijde van het Openbaar Ministerie tegen Dino Soerel berust voor een groot deel op de verklaringen van de door dat Openbaar Ministerie ingebrachte kroongetuigen La Serpe en Fred Ros, in combinatie met de door het Openbaar Ministerie in de loop van dit onderzoek ontwikkelde theorie over het bestaan van het zogenoemde driemanschap waarbij Dino Soerel, Stanley Hillis en Willem Holleeder gedurende enkele jaren samen opgetrokken zouden hebben en in samenspraak met elkaar zouden hebben besloten tot diverse moordopdrachten, waaronder de moorden op Thomas van der Bijl en Kees Houtman.

Doorwerking in Vandros

Uit die korte inleiding zijn voor wat betreft (het onderzoek in) de zaak Vandros drie belangrijke elementen te destilleren. De eerste betreft het gegeven dat de verdenking in deze zaak voor een zeer groot deel voortkomt uit de door het Openbaar Ministerie veronderstelde verhoudingen in het Amsterdamse criminele milieu en de daaruit voortvloeiende theorie over hoe die verhoudingen tot samenwerkingsverbanden enerzijds en slachtoffers anderzijds hebben geleid.

Zoals bij de eerste zitting van deze verdediging op 23 juni 2016 al aangestipt is er van direct bewijs van betrokkenheid aan de zijde van de heer Holleeder bij één van de hem ten laste gelegde moorden in de zin van een verklaring van een getuige die een moordopdracht van hem heeft gekregen of aanwezig is geweest bij het verstrekken van een moordopdracht door Holleeder geen sprake, noch zijn er in al die vele jaren onderzoek geen enkele tagesprekken, OVC-gesprekken of andere technische registraties verkregen waarin enige betrokkene op band te kennen gaf zo een moordopdracht te hebben ontvangen of aanwezig te zijn geweest bij de verstrekking van zo een moordopdracht. Met (een zeer beperkte) uitzondering van de getuige La Serpe, die hierna nog kort aan de orde zal komen, is er geen enkele getuige die directe eigen wetenschap heeft van betrokkenheid van Willem Holleeder bij de feiten die hem ten laste worden gelegd. Dit is zoals de officier van justitie bij gelegenheid van een van de verhoren in de afgelopen periode opmerkte daarmee niet alleen een "gewone strafzaak" waarbij onderzoek wordt gedaan naar de vermeende betrokkenheid van een verdachte bij bepaalde strafbare feiten, maar een onderzoek naar 20 of zo u wilt zelfs 30 jaar 'Hollandse netwerken'.

De tweede vaststelling is dat de bevindingen van het gerechtshof Amsterdam in het onderzoek Passage zonder enige twijfel een grote rol zullen spelen in de zaak van de heer Holleeder. Bij de beoordeling van de verdenking tegen de heer Soerel zal het gerechtshof immers diens visie moeten geven op die door het Openbaar Ministerie neergelegde theorie waar het de verhoudingen tussen de verschillende betrokkenen in het Amsterdamse criminele milieu betreft, welke theorie als gezegd een dragende pijler is onder de beschuldigingen die het Openbaar Ministerie in Passage aan Soerel heeft ingebracht en die datzelfde Openbaar Ministerie in dit onderzoek Vandros tegen Holleeder inbrengt. Tevens zal het gerechtshof beslissingen moeten nemen ten aanzien van de betrouwbaarheid van de door de kroongetuigen afgelegde verklaringen, de rechtmatigheid van de met hen gesloten overeenkomsten, de vormverzuimen die er in de loop van het onderzoek al dan niet zouden zijn geweest en de gevolgen die dat wel of niet moet hebben, et cetera.

Hoewel het natuurlijk zo is dat de rechtbank zich in het onderzoek Vandros zelfstandig en onafhankelijk een oordeel zal vormen op al die thema's die in de zaak tegen de heer Holleeder ook weer spelen, mag anderzijds mede gezien de omvang en diepgang van het onderzoek worden aangenomen dat deze en andere beslissingen van het gerechtshof in Passage een rol van betekenis zullen spelen bij het komen tot beslissingen in de zaak van de heer Holleeder.

Het derde en wellicht enigszins geruststellende element is het gegeven dat de verdediging in de zaak Holleeder niet van zins is het onderzoek uit Passage over te gaan doen. Vergeleken met hetgeen in dat onderzoek Passage is voorgevallen zullen de verzoeken van de verdediging waar het het horen van getuigen betreft dus zonder meer als beperkt kunnen worden aangemerkt, zowel in deze ronde als in de naar verwachting nog in te dienen aanvullende verzoeken.¹ Daarbij speelt ook een rol dat het horen van onbevooroordeelde getuigen die niet beïnvloed (kunnen) zijn door al hetgeen in de afgelopen jaren als gevolg van het onderzoek Passage of als gevolg van uitlatingen in de media bekend is geworden vrijwel per definitie lastig of zelfs niet meer mogelijk is.

Onderzoek Vandros I: samenstelling procesdossier

Het onderzoek Passage is ongekend omvangrijk geweest. Het dossier besloeg ten tijde van de behandeling bij de rechtbank ruim 300 ordners en met alleen de processen-verbaal van de zitting bij de rechtbank zijn al bijna 20 orders gemoeid. In de loop van het hoger beroep is daar van de zijde van het Openbaar Ministerie nog een enorme hoeveelheid materiaal aan toegevoegd en ook de zittingsverbalen van het gerechtshof beslaan inmiddels vele duizenden pagina's. De omvang van de beschikbare informatie is inmiddels zo gigantisch dat het zelfs voor een procespartij die zich gedurende lange tijd uitsluitend daarmee bezig zou houden nauwelijks of misschien zelfs niet mogelijk is de volle omvang daarvan steeds voor ogen te houden, laat staan dat al die informatie steeds paraat is. Het is eenvoudigweg te veel en te veelomvattend.

Intussen is al die informatie in beginsel relevant in de zaak van de heer Holleeder, waarbij het mede zal afhangen van het arrest van het gerechtshof waar het zwaartepunt in zijn zaak al dan niet zal komen te liggen en waar nog aanvullende accenten of kanttekeningen moeten worden geplaatst. Dat geldt zowel voor de verdediging als voor het Openbaar Ministerie, en ook daarom is het arrest van het gerechtshof dat in juli van dit jaar wordt verwacht van (groot) belang voor de wijze waarop het onderzoek in de zaak tegen heer Holleeder de komende maanden en jaren zijn beslag zal krijgen. Het onderzoek tegen de heer Holleeder is echter aanzienlijk omvangrijker dan Passage. Met recht kan worden gesproken van Passage 2.0 (of misschien wel beter 3.0 of 4.0). Dit niet alleen nu sprake is van meer strafbare feiten dan bij Dino Soerel het geval is (naast Agenda en Perugia tevens Viool, Enclave en Boeddha/Fazant) maar ook nu de bewijsvoering op het niveau van het veronderstelde motief c.q. de verhoudingen in het milieu weliswaar identiek is, maar de overige tegen deze beide verdachten ingebrachte bewijsmiddelen wel degelijk verschillen. Immers: zowel La Serpe als Ros verklaren beiden direct wetenschap te hebben van actieve betrokkenheid van Soerel bij deze moorden, terwijl zij dat over Holleeder nu juist niet weten te vertellen.

---

¹ In Passage zijn er alleen in eerste aanleg al 168 getuigenverhoren bij de rechter-commissaris geweest. Vooruitlopend op het requisitoir hebben er bij de rechtbank meer dan 150 inhoudelijke zittingsdagen plaatsgehad. In hoger beroep zijn daar nog enkele tientallen verhoren bij de rechter-commissaris bijgekomen en nog eens zo'n 150 zittingsdagen, wederom voorafgaand aan requisitoir, pleidooi en re- en dupliek.

Anderzijds is er in de zaak van de heer Holleeder het gegeven dat zijn zussen en ex-vriendin verklaringen hebben afgelegd waaruit volgens het Openbaar Ministerie zou moeten volgen dat zij wetenschap hebben van betrokkenheid van Holleeder bij gepleegde liquidaties, maar die verklaringen kenmerken zich nu juist daardoor dat die wetenschap óók weer voortkomt uit de (veronderstelde / aangenomen / geconcludeerde) verhoudingen tussen Holleeder en anderen enerzijds en tussen Holleeder en die getuigen anderzijds.

Ook daarvoor geldt dus dat nader onderzoek naar de verhoudingen tussen de verschillende actoren van groot en mogelijk doorslaggevend belang zal zijn voor de waarheidsvinding in de zaak van Holleeder. Simpel gezegd: waar in het onderzoek Passage de veronderstelde motieven en onderlinge verhoudingen als ondersteuning voor andere bewijsmiddelen worden opgevoerd, zijn die veronderstelde motieven en onderlinge verhoudingen in Vandros de belangrijkste bewijsmiddelen.

Het onderzoek in deze zaak zal wat verdediging betreft dan ook voor een groot deel bestaan uit het kunnen doen van onderzoek naar c.q. hebben van inzage in de zeer vele onderzoeken die het Openbaar Ministerie in de loop der jaren tegen de heer Holleeder heeft opgetuigd om daar bewijs voor de daadwerkelijke verhoudingen en daadwerkelijke gang van zaken in de afgelopen (ruim) 20 jaar aan te ontlenuen.² Immers het bijzondere geval doet zich voor dat hij in een aanzienlijk deel van zijn leven vrijwel onafgebroken onderwerp van onderzoek van politie en justitie is geweest, en dat hij en de personen met wie hij contact had in de periode waarin de aan hem ten laste gelegde feiten zich hebben voorgedaan vrijwel onafgebroken zijn getapt, geobserveerd, afgeluisterd en in de gaten zijn gehouden. Daar is hij het Openbaar Ministerie met terugwerkende kracht bijna dankbaar voor, nu hij aan de hand van al die afgeluisterde gesprekken, vastgelegde ontmoetingen en anderen bevindingen kan aantonen dat de verhoudingen tussen hem en derden en tussen derden onderling anders is dan het Openbaar Ministerie wil doen geloven, dat hij niet degene is die een verbond heeft gesloten met de één of de ander naar het leven stond, dat hij niet jarenlang zijn omgeving in het algemeen en zijn zussen in het bijzonder heeft geterroriseerd, en dat hij zich niet heeft schuldig gemaakt aan de feiten waarvoor hij nu voorlopig gehecht zit.

Onderzoek Vandros II: toegankelijkheid dossier

Allereerst zal de verdediging zich dus een beeld moeten vormen van al het beschikbare materiaal dat relevant zou kunnen zijn om die verhoudingen tussen die verschillende personen in verschillende periodes in kaart te kunnen brengen. Dat is een gigantische klus, ten aanzien waarvan aan deze zijde niet altijd de indruk bestaat dat eenieder de omvang daarvan geheel overziet. Wij hebben ondanks dat wij ons daadwerkelijk zeer veel inspanningen hebben getroost een goed beeld te verkrijgen van hetgeen wat dat betreft voor ons ligt, niet de illusie het speelveld al geheel te overzien, ook niet nadat er al een grote hoeveelheid tijd is gestoken in het bestuderen van de stukken die al in het dossier Vandros aanwezig zijn en met de aanzienlijke voorsprong die wij hebben als gevolg van kennis van het Passage-onderzoek.

---

² Bij gelegenheid van de bijeenkomst op 19 april jl. heeft de heer Holleeder vooruitlopend op dit schrijven al een uitgebreide toelichting op dat deel van de onderzoekswensen gegeven, welke ik u verzoek als hier herhaald en ingelast te beschouwen.

Complicerende factor is daarbij dat er ondanks verzoeken nog geen digitaal Vandros-dossier beschikbaar is dat doorzocht kan worden, verwijzingen in indexen regelmatig onjuist zijn en relevante met elkaar samenhangende bewijsmiddelen op soms ondoorzichtige of zelfs onlogische wijze verdeeld zijn over verschillende dossiers, zoals hierna bij het formuleren van de verzoeken nog meerdere malen zal blijken. Mede als gevolg daarvan is het bestuderen van het dossier en in het bijzonder het krijgen van een enigszins volledig overzicht over wat bijvoorbeeld een getuige allemaal heeft verklaard een bijzonder arbeidsintensief proces. Zie bij wijze van voorbeeld het overzicht dat de verdediging maakte ten behoeve van het rogatoire verhoor van de getuige K dat op (...) heeft plaatsgehad en van wie zich één verhoor (van 4 maart 2015) in het getuigendossier Vandros bevond:

1.	Verhoor politie Viool	24-01-2003	001916
2.	Verhoor politie Viool	05-02-2003	002182/ Viool p. 883
3.	Verhoor NR I	31-07-2007	010506
4.	Verhoor NR II	01-08-2007	010505
5.	Verhoor politie Viool	28-04-2008	003514
6.	Verhoor RC (E)	08-05-2009	010939
7.	Verhoor RC (G)	17-05-2011	012141
8.	Verhoor RC (G)	25-05-2011	012142
9.	Verhoor zitting Hof Passage	06-02-2014	Passage Dig Pv's Hof
10.	Verhoor politie Vandros	04-03-2015	Vandros Getdos. p. 35
11.	Verhoor RC Passage 2015	25-03-2015	012835

Zoals uit de codering in de rechter kolom al enigszins kan blijken maak ik nog veelvuldig gebruik van de Passage-stick, maar die is natuurlijk niet volledig nu grote delen van het onderzoek Vandros daar niet ontstaan. Ik beschik weliswaar over een USB-stick met dat onderzoek Vandros, maar dat betreft als bekend allemaal losse pdf-bestanden die niet integraal doorzoekbaar zijn en waar ik – met alle respect – dus niet zo heel erg veel mee opschiet. Dit temeer nu arceringen of aantekeningen die in die digitale bestanden worden aangebracht met het vernieuwen van het digitale dossier verloren gaan, terwijl het ten behoeve van het krijgen en vooral houden van overzicht over een dossier zo omvangrijk als dit juist cruciaal is dat in dat dossier aantekeningen kunnen worden aangebracht, verbindingen kunnen worden gelegd en al dan niet digitaal bladwijzers kunnen worden geplaatst.

Gelijktijdig met deze brief is een schrijven aan de Officieren van Justitie verzonden waarin aandacht voor deze problematiek wordt gevraagd en waarin met klem wordt verzocht te bevorderen dat de toegankelijkheid van het procesdossier verbetert. Daarbij worden nog meer en andere voorbeelden gegeven van problemen met die toegankelijkheid, ontbrekende stukken, onjuiste verwijzingen, et cetera. Ik verwijs daar naar.

Onderzoek Vandros II: doelstelling verdediging

Intussen realiseert de verdediging zich heel wel dat anders dan in een “gewone strafzaak” het betwisten van de juistheid en betrouwbaarheid van de verklaringen van getuigen of de interpretaties van het Openbaar Ministerie niet voldoende zal zijn. Er lijkt zich in ieder geval aan de zijde van het Openbaar Ministerie een zodanig vastomlijnde overtuiging te hebben ontwikkeld dat teneinde de onschuld van de heer

Holleeder op deze dossiers aan te tonen het weerleggen van de tegen hem ingebrachte bewijsmiddelen niet voldoende zal zijn: door de verdediging zal concrete en betrouwbare informatie moeten worden aangeleverd waarmee de daadwerkelijke gang van zaken kan worden ondersteund of beter nog kan worden bewezen. Dat is zeker in het licht van de lange periode waarbinnen de feiten zich hebben afgespeeld, de uiterst complexe en wisselende verhoudingen tussen de in die periode figurerende actoren en de mate waarin de overtuiging zich in ieder geval ten aanzien van dat driemanschap lijkt te hebben vastgezet een uiterst ambitieus voornemen, maar een minder volledige of veelomvattende verdediging zal in deze zaak naar de overtuiging van de verdediging eenvoudigweg niet voldoende zijn. U heeft bij gelegenheid van de toelichting op 19 april jl. kunnen vernemen dat de heer Holleeder er precies zo in staat en dat hij meermalen heeft aangegeven dat hij hiertoe volledig en transparant wil zijn in zijn verdediging.

Met het bestuderen van andere dossiers dan Vandros hebben wij nog nauwelijks een aanvang kunnen nemen, met uitzondering van de (overigens ook zeer omvangrijke) dossiers die ten behoeve van de verhoren van de getuigen (...) van belang waren, te weten (...). Aan bestudering van de reeds door mr. Franken gevraagde en recent verstrekte procesdossiers waar de link naar de zaak van de heer Holleeder in het bijzonder voor de hand ligt (...) zijn wij nog helemaal niet toegekomen en voor het immense procesdossier Kolbak geldt op een enkele uitzondering na hetzelfde.³ Over de aanvullende dossiers die door de heer Holleeder op 19 april jl. zijn genoemd, in welke dossiers zich met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid tapgesprekken bevinden tussen Willem Holleeder en derden en tussen derden onderling die van evident belang zijn voor een beoordeling van het tegen de heer Holleeder ingebrachte bewijsmateriaal, of over de relevante onderzoeksbevindingen die zich niet in de procesdossiers bevinden (omdat de onderzoeksobjecten in die zaken niet werden vervolgd, al dan niet omdat zij ten tijde van die vervolging waren overleden, denk aan Klepper, Mieremet, Barsoum, Hillis, et cetera) heb ik het dan nog niet eens. Dat uit die nog niet verkregen gegevens verzoeken tot het mogen horen van getuigen zullen voortkomen is op voorhand natuurlijk niet met zekerheid te zeggen, maar ligt wel (nogal) voor de hand.

Tot slot van deze zoals voorspeld lange en hopelijk niet al te moedeloos makende aanloop wijs ik er op dat er ook binnen het onderzoek Vandros op last van het Openbaar Ministerie nog het nodige onderzoek zal worden uitgevoerd nadat het embargo op de verklaring van de heer Holleeder is opgeheven. Het verificatie / falsificatieonderzoek dat het Openbaar Ministerie onverminderd voornemens is te laten plaatshebben zal dan pas echt van start gaan, onderzoek dat uiteraard van groot belang is voor de verdediging van de heer Holleeder en waar naar ik meen te mogen veronderstellen op onderdelen ook onderzoekswensen uit zullen voortkomen. De laatste verwachting aan de zijde van het Openbaar Ministerie was dat dit onderzoek op zijn vroegst rond de zomer beschikbaar zou komen, maar de ervaring leert dat dergelijk onderzoek vrijwel per definitie langer dan korter duurt en het is wat de verdediging betreft dan ook realistisch rekening te houden dat deze voor de verdere gang van zaken belangrijke aanvulling op het dossier eerst na de zomer gereed zal zijn.

---

³ Ik zou bijna zeggen: besteedt u voor de lol eens een dagje aan verkennen van de 120 digitale mappen in alleen al dat onderzoek Kolbak, onbetwist van grote relevantie voor in ieder geval de zaken Enclave, Agenda en Perugia. Een ontvullende en enigszins verontrustende ervaring.

Ik merk daar tot slot met enige terughoudendheid over op dat aan deze zijde de indruk bestaat dat dit onderzoek Vandros niet dezelfde prioriteit van het Openbaar Ministerie (waarbij ik nadrukkelijk niet doel op de zaaksofficieren van justitie) krijgt die het onderzoek Passage wel lange tijd ten deel is gevallen, en dat verzoeken van de verdediging naar bijvoorbeeld aanvullende tapgesprekken steeds zeer veel tijd vergen, kennelijk nu er onvoldoende middelen en mensen beschikbaar zijn dat onderzoek te laten uitvoeren. Het publicitaire en juridische gewicht dat aan deze zaak wordt gegeven lijkt zich in ieder geval niet altijd even goed te verhouden met het aantal fe's dat aan de zijde van de opsporing voor dat onderzoek kan worden vrijgemaakt. Ook dat vertraagt uiteraard in aanzienlijke mate, nu de verdediging (en ook de andere procespartijen) afhankelijk zijn van de opsporing voor het aanleveren van die informatie die er wel is maar die uit (deels oude) dossiers moet worden opgehaald en uiteindelijk op een zodanige wijze in Vandros moet worden gevoegd dat het voor de procesdeelnemers daadwerkelijk mogelijk is daarvan kennis te nemen en daar overzicht over te houden. Zie ook onze brief van heden aan de Officieren van Justitie.

Afbakening onderzoekswensen: Cor van Hout / periode 1996 t/m 2003

Gezien al het voorgaande heeft de verdediging besloten de onderzoekswensen in deze ronde afgebakend te moeten indienen in die zin dat deze verzoeken zullen zien op de zaak Cor van Hout in brede zin: de aanloop naar en eerste aanslag in 1996, de ontwikkelingen daarna en de tweede aanslag in december 2000, en de periode eindigend met de uiteindelijke liquidatie op 24 januari 2003. Dit – al het voorgaande kort samenvattend – nu het arrest van het gerechtshof in het onderzoek Passage voor dat onderdeel van het onderzoek naar verwachting minder zwaarwichtig zal zijn dan in ieder geval zal gelden voor de zaken Houtman en Van der Bijl, nu de verhoren van de gezusters Holleeder en de getuige Den Hartog zoals die in de afgelopen periode al hebben plaatsgehad voor een groot deel zijn gegaan over juist die periode en hun verdenking dat Willem Holleeder betrokkenheid zou hebben bij de (pogingen tot) liquidatie van Cor van Hout, en nu hetgeen in die periode zou zijn voorgevallen alsmede die verdenking naar het zich laat aanzien in sterke mate doorwerkt in de zaaksdossiers die daar chronologisch op volgen.

Wat dat laatste betreft is met name nog van belang dat al hetgeen dat wordt verondersteld ten aanzien van de verhoudingen tussen verschillende personen in het criminele milieu en de liquidaties die daar al dan niet uit zouden zijn voortgevloeid, zijn grondslag vindt in deze periode, die kort gezegd aanvangt met de opening van het onderzoek City Peak in 1994 en eindigt met de liquidatie van Cor van Hout in januari 2003. De veranderende verhouding tussen Cor van Hout en Willem Holleeder, de contacten met Klepper en Mieremet, de betalingen die er in dat verband aan Jovic zijn gedaan, de moord op Jan Femer en Sam Klepper, de betrokkenheid van Magdi Barsoum, de betrokkenheid van Stanley Hillis en zijn contacten met Cor van Hout, de betrokkenheid van Mink Kok, de complexe verhoudingen in het criminele milieu, de geldstromen die daarmee gemoeid zouden zijn, enzovoorts, enzovoorts: allemaal in deze eerste periode.

De onderzoekswensen die de verdediging heeft waar het de latere zaaksdossiers betreft en die bijvoorbeeld zien op de complexe positie van Willem Endstra, diens relatie tot diverse al dan niet hierboven genoemde derden, de rol van Thomas van der Bijl, zijn contacten met Kees Houtman, de contacten van Houtman met Mieremet, de contacten tussen Kees Houtman en Holleeder zoals die onder meer in het onderzoek Kolbak zo uitvoerig onderwerp van onderzoek zijn geweest, et cetera, komen daar allemaal weer uit voort en zullen net als de verzoeken ten aanzien van de dossier betreffende de moorden op Thomas van der Bijl, Kees Houtman en John Mieremet met inachtneming van het arrest van het gerechtshof Amsterdam, de aanvulling op het dossier van de zijde van het Openbaar Ministerie en bestudering van de tegen die tijd hopelijk verkregen andere procesdossiers op een nader te bepalen moment worden ingediend.⁴

Dat brengt mij ten aanzien van het mogen horen van getuigen tot de navolgende verzoeken.

Getuigenverzoeken

(.....)

Ik noemde hierboven al mijn (zeker in vergelijking met deze brief) korte schrijven aan de Officieren van Justitie dat gelijktijdig met mijn brief aan u verzonden is. Het betreft verzoeken aan het adres van het Openbaar Ministerie met betrekking tot stukken die de verdediging nog mist of waar deze nader onderzoek naar zou willen uitvoeren. Het leek mij dat ik daarmee in eerste instantie bij het Openbaar Ministerie moet zijn; zouden de Officieren van Justitie geen gehoor willen geven aan die verzoeken dan kom ik daar mogelijk alsnog mee bij u.

Voor nu hoop ik u voldoende te hebben geïnformeerd en verneem ik graag van u.

Met vriendelijke groet, ook namens mr. Malewicz,

S.L.J. Janssen

---

⁴ Ook de verzoeken die zien op de poging tot moord op Mieremet in 2002 zullen in samenhang met de uiteindelijke moord in 2005 worden opgegeven zoals deze ook in samenhang in de zaaksdossiers zijn opgenomen (ondanks dat deze poging in de genoemde periode rondom Van Hout valt). Dit laat uiteraard onverlet dat bij de heden gevraagde getuigen voor zo ver redelijkerwijs mogelijk ook op dat thema (alvast) vragen zullen worden gesteld.